

soib

formació
i ocupació

**MANUAL DE BENVINGUDA
XARXA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL**

ÍNDEX

- 1. Presentació de la Xarxa de Desenvolupament Local del SOIB**
- 2. Objectius i principals novetats de la convocatòria 2019 (2020-2022)**
- 3. Missió dels AODL's**
- 4. Òrgans del SOIB que intervenen en el Programa de Desenvolupament Local**

Carta de Benvinguda

Benvingut/Benvinguda a la Xarxa de Desenvolupament Local del SOIB.

L'objectiu de les polítiques públiques és millorar el benestar dels ciutadans, tenint en compte l'evolució econòmica i social dels diferents territoris, els quals depenen de la capacitat dels seus agents promotors. Així, ens trobam que aquestes capacitats es veuen afavorides si es compten amb estratègies de desenvolupament que responguin al territori i als sectors amb possibilitats generar ocupació. Per això, l'impuls de les polítiques actives són cabdals pel territori.

És una realitat que el nostre país atravesava temps difícils en tots els àmbits després de la crisi viscuda arrel de la pandèmia COVID-19; vivim inmersos en una gran problemàtica que està causant greus perjudicis a l'economia, a la cultura i a la societat en general. Som conscients de la importància de desenvolupar els recursos locals per a implantar estratègies de dinamització econòmica i per a recuperar l'ocupació, tenint en compte el "Pla de Reactivació i Transformació Econòmica i Social de les Illes Balears"; per això, és ara més que mai quan necessitam persones preparades, amb capacitats i coneixements innovadors, disposades a treballar per a millorar la situació dels municipis de la nostra Comunitat. I sou vosaltres, els Agents de Desenvolupament i Ocupació Local els qui fareu, amb el vostres coneixements, esforç i dedicació, que cada municipi pugui aprofitar les seves fortaleses, fent ús dels seus recursos i treballant per superar les mancances. Volem construir un nou model de Xarxa de Desenvolupament Local basada en la interacció, la dinamització i les sinergies. Hem d'aprendre els uns dels altres, per poder millorar el nostre territori de forma global.

Aquesta situació tan excepcional que ens ha tocat viure, no estava planificada ni contemplada a dins aquesta convocatòria, però dóna més sentit i rellevància si cab a la vostra feina i a les tasques que haureu de desenvolupar des del moment de la vostra incorporació. La diagnosi a realitzar en cada municipi no serà, de bon segur, semblant a cap de les que s' hagin pogut fer abans, i el pla d'acció que realitzeu a partir d'aquesta diagnosi serà la columna vertebral per a reconstruir el mercat laboral del municipi.

Des del SOIB volem donar-vos una cordial benvinguda, agraïnt des d'aquest primer moment la vostra col.laboració i compromís. Sou els ULLS del SOIB als territoris i contam amb la vostra cooperació perquè l'aplicació de les polítiques actives d' ocupació sigui un èxit.

Moltes gràcies i benvinguts!

1. Presentació de la Xarxa de Desenvolupament Local del SOIB

Les Illes Balears contenen amb més de 10 anys d'experiència apostant per el Desenvolupament Local, però a partir de l'any 2015 s'inicia un nou període en el que es venen impulsant un seguit de convocatòries de subvencions amb l'objecte d'apropar les polítiques actives d'ocupació al territori.

Entenem el Desenvolupament Local com un conjunt integral d'actuacions que, aprofitant els recursos endògens existents al territori i la cooperació entre els actors implicats, fomentin l'activitat econòmica creant ocupació, riquesa i millorant la qualitat de vida dels ciutadans. Perseguim un model que a més de treballar per la competitivitat i la innovació de les empreses també miri cap el desenvolupament sostenible i social, realitzant actuacions que donin atenció al territori i a tota la comunitat aplicant les polítiques actives d'ocupació adaptades a les característiques de cada municipi.

Dins aquest contexte el SOIB publica una línia de subvenció per el període 2020-2023 dirigida a les entitats locals amb l'objectiu de dissenyar i executar Plans Estratègics d'Ocupació Local que persegueix:

- Donar coherència a les actuacions programades i desenvolupades, aconseguint com a resultat final més eficàcia en la implantació de programes d'ocupació en general i, a cada territori, en particular.
- Apostar territorialment per les polítiques actives d'ocupació (PAO) d'acord amb la participació decisiva i activa d'altres actors econòmics i socials.
- Impulsar i reforçar l'activitat productiva a nivell territorial i el capital humà posant especial atenció a la seva qualificació.
- Detectar nous nínxols d'ocupació i impuls de propostes emprenedores sostenibles.

Què és la Xarxa de Desenvolupament Local?

Una Xarxa és un “conjunt d’ unitats interconnectades”. En aquest sentit, fins ara la convocatòria del SOIB es centrava en subvencionar la figura del Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local però ara volem anar més enllà. Implementant una forma de treballar en Xarxa facilitarà la cooperació i coordinació entre els ens locals i el SOIB i a partir del coneixement de les experiències d’uns i altres es podrà enriquir el desenvolupament local.

El Desenvolupament Local és una iniciativa activa, dinàmica i de cooperació, que té entre els seus objectius enfortir l'ocupació existent, fomentar la plena ocupació, identificar recursos i possibles àrees de desenvolupament econòmic territorial, promoure l'autoocupació i facilitar la inserció laboral de col·lectius desfavorits a partir de la posada en marxa de programes, projectes i accions a nivell local, establint sinergies amb la resta de territoris, tot això contant amb la col·laboració del Servei d'Ocupació de les Illes Balears.

La "Xarxa de Desenvolupament Local" és una iniciativa del SOIB dirigida a les entitats locals, als agents de desenvolupament local subvencionats pel SOIB a cada territori i als professionals que treballen en aquest àmbit; es presenta com una eina que genera valor afegit a la gestió pública local, gràcies al seu coneixement i la seva connexió amb la realitat territorial i al seu potencial en la creació d'una cultura de cooperació entre els actors implicats (agents socioeconòmics, administració pública, empresa privada, associacions empresarials, etc...). És necessari definir conjuntament una estratègia compartida i sobretot sinèrgica, de manera que es possibiliti la realització de projectes que comparteixin uns criteris d'actuació.

A continuació podreu veure el mapa actual de la Xarxa de Desenvolupament Local, format per 41 entitats locals (entre ajuntaments, mancomunitats i consells insulars) i un conjunt de 69 AODL's. A la web del SOIB podreu conèixer en més detall les entitats participants.

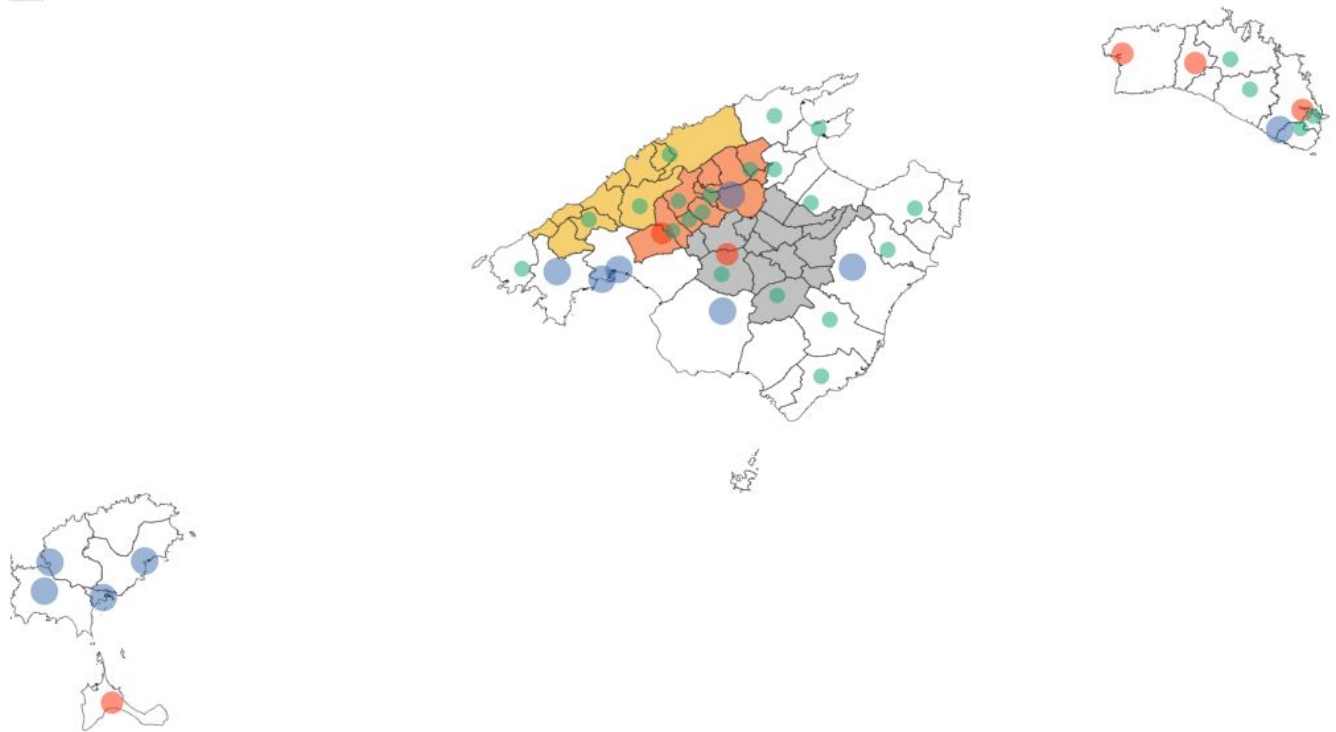
XARXA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL 2020-2023

SOIB - XARXA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL

Convocatòria 2020-2023

Nombre d'AODL a cada municipi/mancomunitat

● 1 AODL ● 2 AODL ● 3 AODL ■ PLA DE MALLORCA ■ RAIGUER ■ TRAMUNTANA

soib
formació
i ocupació

La Xarxa de desenvolupament local consta de les següents entitats i agents:

Illes	Entitats Locals	AODL's
Mallorca	28	42
Menorca	8	13
Eivissa	4	12
Formentera	1	2
Total Illes	41	69

Cada municipi, mancomunitat o consell insular és únic i, per tant, necessita d'una estratègia de desenvolupament pròpia en la que s'han d'involucrar els actors clau del territori.

MALLORCA	MENORCA	EIVISSA i FORMENTERA
AJUNTAMENT D'ESPORLES	AJUNTAMENT DE FERRERIES	AJUNTAMENT DE SANT JOSEP DE SA TALAIA
AJUNTAMENT D'ARTÀ	AJUNTAMENT DES MERCADAL	AJUNTAMENT DE SANT ANTONI DE PORTMANY
AJUNTAMENT D'ALARÓ	AJUNTAMENT DE SANT LLUÍS	AJUNTAMENT DE SANTA EULÀRIA DE RIU
AJUNTAMENT DE MARRATXÍ	AJUNTAMENT DE MAÓ	AJUNTAMENT D'EIVISSA
AGENCIA DE DESENVOLUPAMENT LOCAL DE L'AJUNTAMENT DE PALMA (PALMAACTIVA)	AJUNTAMENT D'ALAIOR	-----
AJUNTAMENT DE BUNYOLA	AJUNTAMENT DE CIUTADELLA DE MENORCA	CONSELL INSULAR DE FORMENTERA
AJUNTAMENT DE SANTA MARGALIDA	AJUNTAMENT DES CASTELL	
AJUNTAMENT DE SANTA MARIA DEL CAMÍ	-----	
AJUNTAMENT DE SA POBLA	CONSELL INSULAR DE MENORCA	

AJUNTAMENT DE CONSELL		
AJUNTAMENT DE POLLENÇA		
AJUNTAMENT D'INCA		
AJUNTAMENT DE FELANITX		
AJUNTAMENT DE CALVIÀ		
AJUNTAMENT DE LLOSETA		
AJUNTAMENT DE BINISSALEM		
AJUNTAMENT D'ANDRATX		
AJUNTAMENT D'ALGAIDA		
AJUNTAMENT DE PORRERES		
AJUNTAMENT DE SANT LLORENÇ DES CARDASSAR		
AJUNTAMENT DE SANTANYÍ		
AJUNTAMENT DE MANACOR		
AJUNTAMENT D'ALCÚDIA		
AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR		

CONSELL DE MALLORCA		
MANCOMUNITAT DES RAIGUER		
MANCOMUNITAT DE TRAMUNTANA		
MANCOMUNITAT PLA DE MALLORCA		

2. Objectius i principals novetats de la convocatòria 2019 (2020-2023)

En els darrers anys, el SOIB ha impulsat les polítiques d'ocupació aplicades a l'àmbit local i ha donat protagonisme al territori i als seus actors, així com la manera de promoure el desenvolupament.

Amb la nova convocatòria es vol fer una passa endavant en el compromís d'impulsar el creixement endogen en l'àmbit local, amb l'objectiu que les vies de creixement econòmic siguin pactades per ajudar a millorar el nostre model econòmic i en s'impulsin les fórmules empresarials pròpies de l'economia social, tot buscant una sostenibilitat econòmica, social i mediambiental concertada en el marc de Pactes Locals d'Ocupació que tinguin una mirada a mitjà i llarg termini. Per tant, es tracta que els ens locals es comprometin a confegir Pactes Locals d'Ocupació que permetin un impuls decidit en el territori de les polítiques actives d'ocupació, en què els ens locals, però també tots els actors econòmics i socials, tinguin una participació decisiva i activa.

Aquesta convocatòria està dissenyada per subvencionar projectes que incloguin dissenyar i aprovar un Pla Estratègic per a l'Ocupació i la seva execució, per un període de 3 anys. La convocatòria marca els objectius del Pla i els requisits i funcions que han de desenvolupar els AODL durant la seva contractació.

Amb aquesta nova línia de subvencions es vol donar més impuls al treball col·laboratiu entre el SOIB i les administracions territorials, amb l'objectiu d'intercanviar informació, establir sinergies i donar coherència a les actuacions fetes, aconseguint com a resultat final més eficàcia en la implantació de programes d'ocupació en general i, a cada territori, en particular.

La pandèmia COVID-19 que ha esdevingut aquest any 2020 i les greus conseqüències d'aquesta a l'àmbit econòmic i social, ha fet que sigui més necessari que mai avaluar la situació actual de cada municipi i desenvolupar accions de dinamització del teixit empresarial i fomentar la creació d'ocupació.

El Govern Autonòmic de les Illes Balears, amb el "Pla de Reactivació i Transformació Econòmica i Social", estableix l'estratègia a seguir per fer front a la situació actual i dirigir-nos cap a un model productiu més diversificat, a partir de polítiques i accions que condueixin a un canvi de model.

Amb la necessitat de respondre a una situació d'urgència, el nou marc socioeconòmic que cal dissenyar ha de construir-se sobre el principi rector d'una societat sostenible des del punt de vista social, econòmic i ambiental.

El SOIB és l'entitat que impulsa a nivell de comunitat autònoma el desenvolupament local en matèria d'ocupació, la qual persegueix el següents objectius:

- Impulsar un nou model de desenvolupament local que permeti l'intercanvi d'informació, l'establiment de sinergies i afavorir la coherència en les actuacions de la Xarxa de DL, aconseguint més eficàcia i adequació al territori de les Polítiques Actives d'Ocupació.
- Avaluar l'adequació del Pla Estratègic de cada entitat local, així com la implementació de les polítiques d'ocupació en el territori per poder emetre un judici fonamentat sobre la validesa de la intervenció a cada fase del procés.
- Realitzar un seguiment com a element de verificació periòdica de que les entitats locals van actuant segons el Pla Estratègic elaborat i avaluat positivament.
- Actuar com a promotor i dinamitzador de les actuacions en matèria de desenvolupament local per a l'ocupació i de les relacions entre els diferents territoris.
- Promoure la detecció de sinergies entre territoris veïns aportant si escau flexibilitat entre els límits territorials. Així com aquelles sinergies que puguin sorgir en temàtiques que es treballen diferents territoris amb l'objectiu de unificar esforços.
- Identificar la necessitat de noves línies d'actuació en matèria de polítiques d'ocupació o la necessitat de variacions i/o adaptacions en programes o serveis existents. Així com detectar noves oportunitats.
- Col·laborar amb la coordinació entre els municipis i les administracions supramunicipals implicades en el marc de la línia de subvenció del SOIB pel Desenvolupament Local.

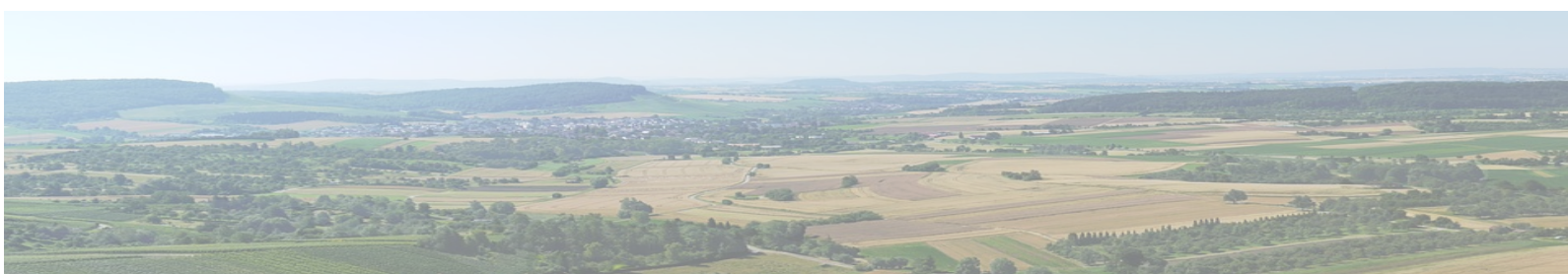

El Desenvolupament implica canvi i activació, i per això és necessari contar amb una estratègia de desenvolupament endogen, tant des d'una perspectiva econòmica com social, cosa que implica conèixer els elements diferencials dels territoris a escala local, aquells sectors que poden constituir-se en punta de llança, així com aquelles altres potencialitats que, per diverses raons, encara no estan explotades. L'elaboració d'un **Pla Estratègic d'Ocupació Local** (PEOL) és una de les grans novetats d'aquesta convocatòria. La planificació estratègica ens permet treballar els diferents interessos i necessitats del municipi i avançar ràpidament cap a un futur compartit per tots, com també aproximar-nos a una configuració del nostre territori més equilibrada, més competitiva, més sostenible i més cohesionada socialment.

Suposa analitzar molts elements que es relacionen entre si al territori tenint sempre present els sectors socials, econòmics i culturals, les persones amb les seves pròpies dinàmiques, les seves relacions, les seves necessitats i els seus desitjos.

El conjunt de tots aquests elements determina la manera de ser i produir de l'espai d'actuació, elements en constant moviment i transformació. Tot plegat, ha de dur-se a terme en coordinació amb el SOIB, com entitat responsable i impulsora dels PEOL que aprovi i de les mesures que apliqui (polítiques actives d'ocupació, especialment).

El disseny i execució d'aquests plans s'implementaran mitjançant la contractació dels agents d'ocupació i desenvolupament local (AODL). Una vegada contractats els AODL i començada l'elaboració dels plans estratègics tendrem en marxa la Xarxa de Desenvolupament Local.

3. Missió dels AODL

Tal i com s'ha exposat, el primer any de la contractació, l'AODL té per finalitat l'estudi i el disseny del Pla Estratègic d'Ocupació Local (PEOL), una vegada analitzada la diagnosi. També cal tenir en compte que l'AODL ha de posar en marxa, al territori, les polítiques d'ocupació d'acord amb les línies estratègiques.

Dins aquest marc d'actuació l'AODL ha d'incloure l'impacte que la pandèmia Covid-19 ha provocat en l'economia local.

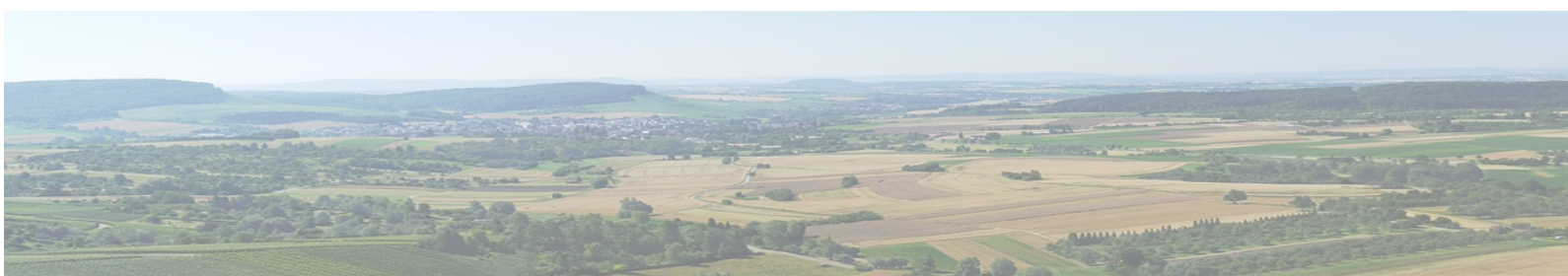
El segon i tercer any de la contractació, després de l'aprovació del PEOL per part del SOIB, l'AODL realitzarà l'execució del pla d'acció proposat amb l'objectiu d'aplicar les Polítiques Actives d'Ocupació més adients i necessàries al seu territori.

D'aquesta manera, l'elaboració del PEOL suposa l'element central de la tasca dels agents d'ocupació, al marc de la convocatòria i esdevé l'eina de treball sobre la que pivoten les polítiques actives d'ocupació que es programin.

Atendre la realitat territorial local, suposa analitzar unes determinades característiques en termes sociolaborals que permetin definir el mercat de treball del territori tenint en compte elements de caràcter endogen i determinar les actuacions que hem d'aplicar. El pla estratègic que es desenvolupi s'ha de lligar al territori d'actuació des d'una perspectiva integral i holística a través de la Xarxa d'AODL. En aquest sentit, la diagnosi territorial esdevé primordial per poder determinar i planificar aquelles polítiques actives d'ocupació que resultin més adequades al requeriment de les persones, al marc del PEOL.

Tota estratègia de desenvolupament es pot descomposar en sis elements principals:

1. Una **diagnosi** de l'àmbit territorial d'intervenció que permeti determinar els punts forts i febles de l'economia local, les seves oportunitats i les amenaces per tal d'identificar els problemes amb que s'enfronten el territori, les empreses i la població local. Per això cal disposar de totes les dades.
2. Una **avaluació de l'eficàcia** de les activitats en curs en matèria de dinamització socioeconòmica del territori, el paper que desenvolupen les organitzacions locals, la gestió de les activitats de desenvolupament i les relacions entre les diferents organitzacions que hi participen.

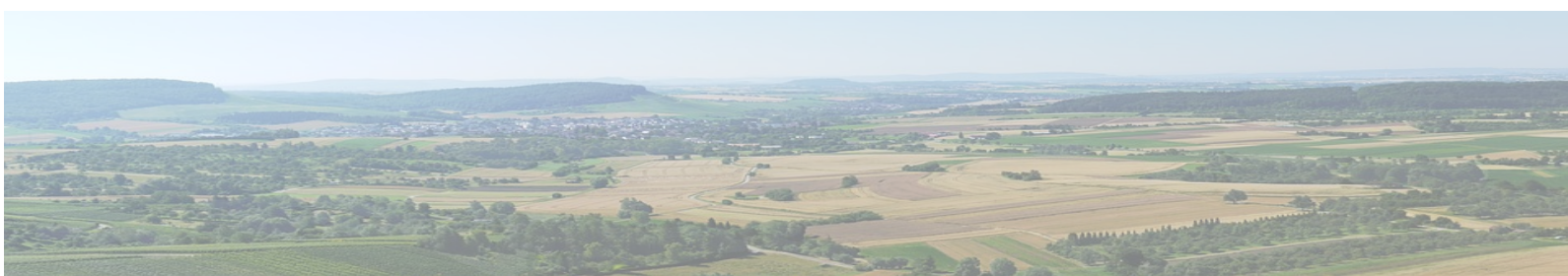

3. Un **examen dels recursos** financers, humans i materials utilitzables en el desenvolupament econòmic i en l'ocupació de la zona, de manera que es puguin identificar els recursos necessaris per a les activitats futures, així com les seves fonts d'origen.
4. Una determinació de les **línies estratègiques** amb els corresponents objectius específics que indiquin clarament la finalitat de l'estratègia. Aquests objectius han de tenir una relació clara amb els problemes i les oportunitats existents al territori; han de ser concrets i realistes i reflectir les limitacions, opinions i prioritats dels actors clau del territori implicats. Els objectius del desenvolupament econòmic i de l'ocupació s'orientaran a millorar la situació del territori, les empreses i la població.
5. Un **pla d'acció** en el qual s'estableixin els programes i projectes concrets que s'han de posar en marxa a curt i mig termini per assolir els objectius de l'estratègia.
6. Un sistema de **supervisió, seguiment i avaluació** que analitzi l'eficàcia de cadascuna de les actuacions concretes i faciliti la revisió dels resultats globals de l'estratègia.

A partir de la definició d'unes línies estratègiques per fer front a les problemàtiques detectades en la diagnosi prèvia del territori, el Pla d'Acció és un document que concreta les actuacions que es duran a terme agrupades en programes i projectes. L'elaboració del PEOL suposa una actuació innovadora, ja que no es tracta només d'executar projectes, sino de participar en el disseny i en les decisions que s'han de prendre, de tal manera que aquestes siguin més eficaces a l'hora d'implantar i que col·loquen a les polítiques actives d'ocupació en primera línia.

Aquest nou model innovador assumeix la governança in situ ja que incorpora l'enfocament territorial i participatiu que esdevé clau en l'aposta per les PAO. El PEOL és el resultat, doncs, d'una descripció pràctica dels projectes que es duran a terme a curt i mig termini en el marc de l'estratègia de desenvolupament.

Per tot això exposat l'AODL i la Xarxa de DL, en la realització de les seves funcions, ha de promoure un treball cooperatiu entre l'administració local i autonòmica el que suposa una actuació conjunta entre l'entitat i el SOIB. Igualment, es té prevista en l'elaboració dels plans estratègics la realització d'una formació específica i l'actualització permanent dels agents d'ocupació, amb mitjans propis o aliens, en aquells àrees clau per a què puguin complir amb les seves funcions.

Els continguts mínims del PEOL es troben exhaustivament relacionats a la convocatòria i inclou els següents elements:

- Definir objectius i adequar-los a les polítiques actives d'ocupació.
- Establir mesures coherents amb l'anàlisi i el diagnosi.
- Fixar responsabilitats pels actors clau al territori.
- Preveure els resultats en el desenvolupament del pla.
- Exposar quins seran els beneficis de l'aplicació del pla, en forma de programes i projectes.
- Determinar els indicadors que permetin fer un auto-anàlisi comparatiu inicial i amb posterioritat.

La nova convocatòria 2019 aposta per un nou model de desenvolupament, basat en l'anàlisi i la diagnosi de la realitat socio-econòmica del territori, actuació aquesta, profunda i amb capacitat de *revelar* totes aquelles polítiques que serien necessàries posar en marxa al territori, fent una especial anàlisi posterior del que seria factible o no dur a terme segons les possibilitats de que es disposi.

Tot plegat, permet establir una presa de decisions i marcar objectius i prioritats amb l'activa participació de tots els agents socials i econòmics (administracions públiques, associacions socials i empresarials públiques i privades, associacions sindicals entitats de l'economia social,...) i aconseguir el seu compromís de participar activament en els programes que es proposin. La cooperació i la participació són clau en la forma de treballar i en l'aposta de comptar amb el PEOL. Una actuació, per tant, necessària és la identificació d'aquests agents clau, saber interpretar variables, realitats i tendències de l'ocupació que permetin decidir una adequada i lògica intervenció en l'ocupació. De tal manera que si es decideix, per exemple, posar en marxa processos d'acreditació de centres, una vegada fets mapes formatius i anàlisi de necessitats formatives es faci de forma coherent amb la necessitat de les persones vers l'ocupació.

La finalitat darrera del PEOL ha de ser promoure i millorar les opcions de les persones desocupades i especialment les més vulnerables en l'acció a l'ocupació. En aquest sentit, els plans territorials suposen una oportunitat.

En aquest procés d'elaboració dels plans estratègics territorials, tasca cabdal al primer any de la contractació dels AODL, comptarà amb un procés formatiu i d'acompanyament que es desenvoluparà al llarg dels 12 mesos que cada agent d'ocupació té per endavant.

4. Òrgans del SOIB que intervenen en el Programa de Desenvolupament Local

Els òrgans que intervenen en el Programa d'Agents d'ocupació i desenvolupament local són els següents:

- **Servei de Seguiment 1:** És el Servei responsable de la gestió tècnica des de l'inici de les contractacions de l'AODL, en coordinació amb el Servei de Gestió de programes d'ocupació 3. La qual cosa inclou:
 - Les autoritzacions dels canvis sol·licitats respecte el previst inicialment.
 - El seguiment i l'assistència tècnica al llarg de totes les fases del projecte.
 - L'avaluació durant l'execució (mitjançant l'anàlisi del procés dut a terme i la documentació tècnica generada, si escau).
 - L'aprovació del PEOL, preceptiu per continuar els dos anys següents.
- **Servei de Gestió de programes d'Ocupació 3:** És el Servei responsable de fer les tasques d'aprovació dels projectes juntament amb el Servei de Seguiment 1, les funcions de verificació i revisió de la justificació econòmica, de les revocacions que corresponguin, i les liquidacions de les actuacions subvencionades.

El SOIB, per tal de garantir la bona marxa dels projectes, oferirà suport a les entitats beneficiàries mitjançant actuacions de tres tipus:

a) Actuacions de seguiment, que tenen per objecte conèixer l'evolució de l'actuació a nivell tècnic i qualitatiu durant la fase d'implementació o execució i permet identificar causes de possibles desviacions, incidències, deficiències i proposar mesures rectoras i de millora, mitjançant la recollida i el tractament de les dades obtingudes, per tal de facilitar la consecució dels objectius previstos que van motivar l'atorgament.

b) Actuacions d'assistència tècnica que tenen per objecte donar suport i assessorament a les entitats, transferir coneixement, proveir metodologies, detectar pràctiques i fomentar l'intercanvi de coneixements i experiències.

c) Actuacions d'avaluació que tenen per objecte analitzar les actuacions i els PEOL resultants per constatar si aquests han donat resposta als objectius del Programa de Desenvolupament Local.

